

Мусулмонлар ҳақида ёмон гумонда бўлиш

11:30 / 05.09.2021 2268

Аллоҳ таоло Ҳужурот сурасида шундай марҳамат қиласи:

«Эй иймон келтирғанлар! Кўп гумонлардан четда бўлинглар, чунки баъзи гумонлар гуноҳдир» (12-оят).

Ўйлаб кўрилса, ўзаро низолар ва келишмовчиликлар кўпинча бир-биридан ёмон гумон қилишдан келиб чиқади. Ундан четда бўлиш учун доимо кишилар ҳақида яхши гумонда бўлиш, улар ҳақида етган хабарларни яхшиликка йўйиш керак.

Бу ҳақда ҳазрати Умар розияллоҳу анҳу: «Агар яхшиликка буришнинг биргина йўли бўлса ҳам, мўмин биродарингдан чиқсан сўзни фақат яхшиликка бур», деган эканлар.

نَعْلَمْ يَبْنِي صَرَرِيْرُه يَلْعَلُمْ

لَاقْ مَلْسُوْلَى لَعْلَى يَبْنِي صَرَرِيْرِ

بَذْكَأْنَطْلَاوْمُكَأْيِإِ

يَرَأْخُبْلَاوَرِثِيَدْحَلِا

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Зинҳор ва зинҳор бадгумон бўлманглар. Чунки бадгумонлик сўзнинг энг ёлғонидир», дедилар».

Бухорий ривоят қилган.

لَاقُهْنَأْنَعُهْلَلِيَضَرَّةِيَوَاعْمُنَعِ

هِلْعَهْلَلِصَهْلَلِوَسَرَلَاقِ

تَأْرَعَتْعَبَتَتْنِإِكَنِإِمَلْسَوِ

مُهَتْدَسْفَأِسَانِلِاِمْ

Муовия розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Агар одамларнинг айбини ахтарадиган бўлсанг, уларни бузасан», дедилар».

ىلص هللا لوسـرـنـاـك ئـيـفـصـ تـلـاـقـ
هـتـيـتـأـفـ ئـفـكـتـعـمـ مـلـسـوـهـيـلـعـ هـلـلـاـ
تـمـقـمـثـ هـتـتـدـحـفـ ئـلـيـلـهـرـوـزـأـ
يـنـبـلـقـيـلـ يـعـمـمـأـقـفـ هـتـبـلـقـنـأـفـ
نـبـةـمـأـسـأـرـادـ يـفـ آـهـنـكـسـمـنـاـكـوـ
آـمـلـفـ ئـرـاصـنـأـلـاـنـمـنـاـلـجـرـرـمـفـ ئـدـيـزـ
ملـسـوـهـيـلـعـ هـلـلـاـ ئـلـصـيـبـنـلـاـ آـيـأـرـ
هـلـلـاـ ئـلـصـيـبـنـلـاـلـاـقـ،ـاعـرـسـأـ
آـهـنـإـ،ـآـمـكـلـسـرـئـلـعـ»ـ:ـمـلـسـوـهـيـلـعـ
نـأـحـبـسـ:ـاـلـاـقـ .ـئـيـحـتـنـبـ ئـيـفـصـ
ـنـإـ»ـ:ـلـاـقـ،ـهـلـلـاـلـوـسـرـآـيـهـلـلـاـ
ئـرـجـمـنـأـسـنـإـلـاـنـمـ يـرـجـيـنـأـطـيـشـلـاـ

يَفَ فَدْقَيْ نَأْتِي شَحَّافٍ مَّدْلَا

آرَشَ لَاقْ وَأَمْكَبُولُقْ -».

يَذْمُرْتَلَ إِلْهَسْمَحْلَأْ وَرْ

Сафийя розияллоҳу анҳо айтди:

«Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам эътикофда ўтирган эдилар. Кечаси у зотни зиёрат қилишга келдим ва у зот билан гаплашдим. Кейин туриб, ортимга қайтдим. У зот мени кузатиб қўйиш учун мен билан бирга турдилар. - Унинг (Сафийянинг) маскани Усома ибн Зайднинг ҳовлиси ўрнида эди. - Шу пайт ансорлардан икки киши ўтиб қолди. Улар Набий соллаллоҳу алайҳи васалламни қўриб, тезлаб кетишиди. Шунда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Шошманглар! Бу Сафийя бинт Ҳуяй», дедилар. Улар: «Субҳаналлоҳ, эй Аллоҳнинг Расули!..» дейишди. У зот: «Шайтон инсоннинг қонюрар жойида юради. Мен қалбларингизга шайтон бирор нарса (ёки ёмонлик) солиб қўйишидан қўрқдим», дедилар».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Кишилар кўнглига ёмон гумон келтириши мумкин бўлган ишларда қанчалик эҳтиёт бўлиш лозимлигини кўрдингизми?! Ҳалиги икки киши Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг қоронғида аёл киши билан тургандарини қўриб, ҳар хил хаёлга боришмасин деб, у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам бу аёл хотинлари эканини айтиб қўйдилар.

Мўмин banda ёмон гумондан ниҳоятда эҳтиёт бўлиши лозим. Ким одамлардан ёмон гумонда бўлса, ўша одамнинг кўнгли бузук бўлади. Мўмин доимо узр истайди, мунофиқ эса айб истайди. Мўмин барча халойиққа нисбатан кўнгли пок бўлади. Мунофиқ эса унинг тескариси бўлади.

Юқорида зикр қилинган сифатлар шайтон учун инсон қалбига йўл очадиган нарсалардир. Уларнинг ҳаммасини санаб ўтиш ҳам қийин. Одам боласидаги ҳар бир ёмон сифат шайтон учун қуролдир, унинг қалбига

кириш эшигидир.

Бас, шундай экан, мурид шайтон кириши мумкин бўлган ўша эшикларнинг барчасини мазкур ёмон сифатлардан қалбини поклаш йўли билан беркитиши лозим. Ана ўшанда шайтон мурид қалбига кириб, қарор топа олмай қолади. Фақат баъзи кичик уринишлари қолиши мумкин. Бу кичик уринишлар эса Аллоҳ таолонинг зикри ила тўсилади.

Чунки ҳақиқий зикр фақатгина қалб тақво ила обод бўлганидан ва ёмон сифатлардан покланганидан сўнггина юзага келади. Қалбга таъсири ўтмайдиган зикр, қуруқ гап ўлароқ, шайтонни ҳам даф қилишга ярамайди.

Шунинг учун ҳам Аллоҳ таоло Аъроф сурасида марҳамат қиласи:

«Қачон тақво қилувчиларга шайтондан бир шарпа етса, улар албатта зикр қиларлар, бас, қарабсанки, улар кўрувчи бўлиб турибдилар» (201-оят).

Агар қалбда шайтонга қут бўладиган нарса бўлмаса, у зикрнинг ўзи билан ундан узоқлашади. Агар қалбда шаҳватлар жойлашган бўлса, ундан шайтонни даф қилишга зикрнинг кучи етмайди.

Ёмон сифатлар ва ҳавои нафсдан холи бўлган тақводор қалбларга шайтон шаҳватлар туфайли эмас, зикрдан ғофил бўлгани учун хуруж қиласи. Агар бундай қалбнинг эгаси зикр қилса, шайтон дарҳол чекинади.

«Руҳий тарбия» китобидан олинди